Úprava Specifikací požadavků k jednotné zkoušce pro školní rok 2026/2027

Podrobnější popis požadavků na vědomosti a dovednosti uchazečů ověřované při konání jednotné zkoušky z českého jazyka a literatury a z matematiky v rámci přijímacího řízení do oborů středních škol zakončených maturitní zkouškou je obsažen v tzv. „Specifikacích požadavků pro jednotnou přijímací zkoušku v přijímacím řízení na střední školy v oborech vzdělání s maturitní zkouškou“.

Ve vzdělávacím systému jsou nyní dvě skupiny žáků. Jedna skupina žáků se vzdělává podle rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (RVP ZV) před schválením revidovaného RVP a druhá skupina žáků se vzdělává již podle nového RVP ZV. S ohledem na tento postupný náběh při zavádění revidovaného RVP ZV do škol proběhne tedy několik ročníků přijímacích zkoušek, při kterých budou konat jednotné zkoušky uchazeči, kteří se vzdělávali buď podle původního RVP ZV, nebo podle revidovaného RVP ZV. Ve vztahu k přijímacím zkouškám do středního vzdělávání je potřeba zajistit, aby zadání testů jednotné zkoušky nebylo diskriminační vůči ani jedné z těchto dvou skupin.

V reakci na souběh dvou RVP ZV vznikly tzv. „průnikové specifikace“ obsahující pouze vzdělávací obsah obsažený v obou RVP ZV. Dle těchto „průnikových specifikací“ budou vznikat písemné testy po tu dobu, než bude dokončen náběh revidovaného RVP ZV ve všech školách.

Po plném náběhu revidovaného RVP v základních školách budou Specifikace požadavků doplněny o požadavky, které v původním RVP ZV nebyly, ale jsou očekávanými výsledky učení v revidovaném RVP ZV.

V následující části textu jsou shrnuty úpravy Specifikací požadavků pro písemné testy ve školním roce 2026/2027.

Český jazyk a literatura

V písemných testech zadávaných v rámci jednotné zkoušky bude (stejně jako v posledních letech) kladen důraz především na **ověřování čtenářské gramotnosti** a s ní souvisejících dovedností. V testech se bude i nadále pracovat se základními termíny (např. slovní druhy, pád podstatných jmen, synonyma a antonyma, podmět a přísudek). Znalost termínů, které jsou do jisté míry nadstavbové (např. přívlastek neshodný), nebude požadována**. Příslušné dovednosti budou ověřovány způsobem, který je v souladu s kompetenčním pojetím výuky.**

Specifikace vyhovuje oběma RVP ZV.

Matematika

Specifikace vyhovuje oběma RVP ZV.

Některé požadavky se zjednodušují nebo zpřesňují, jiné se přesouvají do jiných ročníků. V některých případech se zužují požadované dovednosti pro konání jednotné zkoušky, což ovšem neznamená, že školy nemohou toto učivo vyučovat.

Osmiletá gymnázia

U osmiletých gymnázií se změny týkají především **úrovně a rozsahu požadovaných dovedností**. Je patrný určitý posun k přesněji vymezeným a základním dovednostem, přičemž některé požadavky se zjednodušují nebo zužují.

Čísla a početní operace

- Žák již nemusí terminologicky rozlišovat čísla až do statisíců a milionů; pracuje s pojmy **jednociferné až pěticiferné číslo**. Nadále však **pracuje s čísly do milionu**.
- Není požadováno **písemné dělení dvojciferným dělitelem**.
- Není vyžadováno **účelně propojovat pamětné a písemné počítání**.

Práce s daty

- Žák již nevybírá data z **kruhových** diagramů, nýbrž pouze ze sloupcových.

Geometrie

- U osové souměrnosti dochází ke zjednodušení: žák má útvary ve čtvercové síti **rozeznávat**, nikoli je v ní modelovat.
- U jednotek délky se zužuje požadavek na převody: nově pouze **mezi sousedními jednotkami** (mm–cm–m–km), nikoli mezi libovolnými nesousedními jednotkami.

Šestiletá gymnázia

U šestiletých gymnázií dochází k **přeuspořádání učiva a posunu některých požadavků do pozdějšího období**.

Číselné obory, dělitelnost, zlomky

- Nově se nepožaduje znalost **největšího společného dělitele a nejmenšího společného násobku dvou až tří čísel** (částečně přesunuto do 9. ročníku).
- Odstraněn je požadavek na znalost **absolutní hodnoty celého čísla.**
- Požadavky na porozumění zápisu čísel ve formě **periodického rozvoje** a užívání těchto čísel při výpočtech jsou nahrazeny požadavkem převádět **zlomek s libovolným jmenovatelem na desetinné číslo**.
- Ačkoli žák nadále musí prokázat dovednost provádět veškeré základní početní operace se zlomky, nadále již nemusí **při určování společného jmenovatele užívat nejmenšího společného násobku** (tato dovednost se přesouvá do 9. ročníku).
- Odstraňuje se požadavek na znalost pojmu **promile.**

Geometrie

- **Odstraňuje** se požadavek na dovednost sestrojit úhly vybraných velikostí **bez použití úhloměru** a **sestrojit pravidelný šestiúhelník a osmiúhelník**.
- Odstraněn je požadavek **rozeznat samodružný bod a samodružný rovinný útvar** ve středové i osové souměrnosti.
- Dále je v geometrii odstraněn požadavek používání pojmu **těžnice trojúhelníku**.

Čtyřleté obory a nástavbová studia s maturitní zkouškou

U čtyřletých oborů dochází k poměrně výraznému zúžení požadavků. Vypouštějí se některé konkrétní algebraické postupy a zejména několik oblastí geometrie a konstrukčních úloh.

Nejvýraznější změny se týkají **algebry a geometrie**.

Číslo a početní operace

Nejmenší společný násobek, nejmenší společný dělitel

- Nově se užívání **nejmenšího společného násobku a největšího společného dělitele** v oboru přirozených čísel, včetně využití **při určování společného jmenovatele zlomků** požaduje až u žáků 9. ročníku, nikoli již 7. ročníku.
- Dovednost určit nejmenší společný násobek či největší společný dělitel se bude ověřovat pouze pro **dvě čísla** (nikoli tři).

Odmocňování

- Z požadavků se **odstraňují pravidla pro odmocňování zlomku a součinu**.

Algebraické vzorce

- Z požadavků se **odstraňuje** dovednost provádět **rozklad dvojčlenu na součin pomocí vzorců** $(a+b)^2$, $(a-b)^2$ a a^2-b^2.

Soustavy rovnic

- Požadavek na řešení **soustavy dvou rovnic se dvěma neznámými zůstává**, nově však není předepsána konkrétní metoda řešení – vypouští se požadavek na řešení **dosazovací nebo sčítací metodou**.

Geometrie

- Z požadavků jsou **zcela vypuštěny** následující dovednosti:
  - konstrukce tečny ke kružnici v jejím bodě,
  - konstrukce kružnice opsané trojúhelníku,
  - využití Thaletovy kružnice při konstrukci pravoúhlého trojúhelníku,
  - odhad a výpočet objemu a povrchu válce,
  - řešení aplikačních slovních úloh s využitím znalostí o kouli (poloměr a průměr).